Almanna- og mentamálaráðið

Dagfesting: 29. sept. 2025
Mál nr.: 23/11839-25
Málsviðgjørt: HP

Fylgiskjal 1

Javntekstur

Galdandi orðingar í løgtingslógini samanbornar við broyttu orðingarnar í løgtingslógaruppskotinum.

Galdandi orðingar	**Løgtingslógaruppskotið**
	§ 1 Í løgtingslóg nr. 48 frá 10. mai 1999 um almannapensjónir o.a., sum seinast broytt við løgtingslóg nr. 117, frá 9. desember 2024, verða gjørdar hesar broytingar:
§ 10. .... *Stk. 1*. .... *Stk. 4*. Barnaviðbót verður ikki veitt, um barnið er uppihildið uttan fyri heimið eftir forsorgar- ella barnaforsorgarlóggávuni. *Stk. 5*. ... *Stk. 6*.	**1.** Í § 10, stk. 4 verður "forsorgar- ella barnaforsorgarlóggávuni" broytt til: "løgtingslóg um almannatrygd og tænastur ella løgtingslóg um barnavernd".
§ 17. Í uppgerðini av bústaðartíðini verður einans roknað við bústaðartíðum frá tí fylta 15. árinum, tó í mesta lagi til pensjónsaldur er rokkin. Fleiri bústaðartíðarskeið verða samanløgd, og samlaða bústaðartíðin verður lækkað til næsta heila talið av árum. Tó verða tær nevndu bústaðartíðirnar avrundaðar til næsta heila talið av mánaðum við útroknan av lutfallinum eftir § 14, stk. 2.	**2.** Í § 17 verður sum stk. 2 sett: "Stk. 2. Í uppgerðini av bústaðartíðini sambært stk.1, verða tíðarskeið ikki tald við í tann mun, at sosial pensjónsrættindi samstundis eru forvunnin uttanlands."

§ 18. Grundupphæddin til fólkapensjón verður útgoldin uttan mun til figgjarligu viðurskiftini hjá persóni, ið er føddur áðrenn 1. januar 1953. *Stk. 2.* Grundupphæddin til fyritíðarpensjón og viðbøturnar sbrt. § 2, stk. 2 og 4, verða útroknaðar eftir inntøku sambært reglunum í § 19. *Stk. 3.*Avlamis-, barna-, hjálpar- og røktarviðbótin og avlamisveitingin verða ikki útroknaðar eftir inntøku.	**3.** § 18 verður orðað soleiðis: "**§ 18.** Hesar upphæddir verða útgoldnar uttan mun til inntøkugrundarlagið hjá pensjónistinum: 1) Grundupphædd til fólkapensjónist føddur áðrenn 1. januar 1953, 2) avlamisviðbót sambært § 2, stk. 3, 3) viðbøtur sambært § 2, stk. 5, nr. 1-3, og 4) avlamisveiting. *Stk. 2.* Hesar upphæddir verða roknaðar eftir inntøku sambært reglunum í § 19: 1) Grundupphædd til fólkapensjón hjá persóni, ið er føddur eftir 31. desember 1952, 2) grundupphædd til fyritíðarpensjón, 3) viðbót sambært § 2, stk. 2, og 4) eyka viðbót sambært § 2, stk. 4."
§ 19. Viðbótin til fólkapensjón verður lækkað við 20% av inntøkugrundarlagnum sambært § 20. *Stk. 2*. Grundupphæddin til fólkapensjón verður lækkað við 20% av inntøkugrundarlagnum sambært § 20 hjá persóni, ið er føddur aftaná 31. desember 1952. Lækking av viðbót verður gjørd í framhaldi av lækkingini av grundupphæddini við 25%. *Stk. 3. ...* *Stk. 4 ....*	**4.** Í § 19 verða stk. 1 og 2 orðað soleiðis: "Hjá pensjónisti, føddur áðrenn 1. januar 1953, lækkar viðbótin við 20% av inntøkugrundarlagnum sambært § 20. *Stk. 2.* Hjá pensjónisti, føddur aftan á 31. desember 1952, lækkar grundupphæddin til fólkapensjón við 20% av inntøkugrundarlagnum sambært § 20. Lækking av viðbót verður gjørd í framhaldi av lækkingini av grundupphæddini við 25%."
§ 20. Inntøkugrundarlagið er seinast uppgjørda skattskylduga inntøkan sambært skattalógini, undantikið 1) sosialar pensjónir, herímillum pensjón eftir hesi lóg og sosial pensjón, útgoldin sambært lóg í einum landi, sum sáttmáli er gjørdur við um pensjón og sosialar veitingar annars við samsvarandi endamáli, og 2) arbeiðsmarknaðareftirløn sambært lóg um arbeiðsmarknaðareftirløn. *Stk. 2. ...*	**5.** Í § 20, stk. 1 verður "seinast uppgjørda" strikað.
§ 20. ... *Stk. 2.* Afturat inntøkuni sambært stk. 1 skulu leggjast nettoinntøkur, ið verða	**6.** § 20, stk. 2 verður orðað soleiðis: "Stk. 2. Afturat inntøkuni sambært stk. 1 skulu leggjast leiguinntøkur sambært § 8 a í løgtingslóg um áseting av skatti og

skattaðar eftir reglunum í kapitalvinningsskattalógini. Stk. 3....	nettoinntøkur, ið verða skattaðar eftir reglunum í løgtingslóg um skatting av kapitalvinningi.”
§ 20. ... ... *Stk. 5.* Tíðarskeiðið fyri uppgerð av inntøkugrundarlagnum er seinasta álíknaða inntøkuárið. Stk. 6	**7.** § 20, stk. 5 verður orðað soleiðis: “*Stk. 5*. Fyri A-inntøku er inntøkutíðarskeiðið, sum pensjón verður grundað á, inntøkan seinastu 12 mánaðirnir undan pensjónsútgjaldi. Fyri B-inntøku er inntøkutíðarskeiðið, ið pensjón verður grundað á, inntøkan seinasta álíknaða inntøkuár. Hevur pensjónistur bæði A-inntøkur og B-inntøku, verður pensjón fyrst ásett við støði í A-inntøku. Tá B-inntøkan er staðfest, verður B-inntøkan løgd aftrat, og pensjónin ásettt samsvarandi samlaðu inntøkuni frá mánaðinum eftir, at B-inntøkan er staðfest.”
§ 20. ... ... *Stk. 6.* Fyrsta pensjónsútrokningin verður grundað á væntaða ársinntøku frameftir, um inntøkan broytist varandi aftaná pensjónstillutan. *Stk. 7.* ...	**8.** Í § 20 verður stk. 6 strikað, og í stk. 7, sum verður stk. 6, verður “stk. 1-6” broytt til: “stk. 1-5”.
Kapittul 6 **Árlig ásetan, broytingar, afturtøka, o.a.**	**9.** Heitið á kapitli 6 verður orðað soleiðis: “**Ásetan, broytingar, fyrisitingarligar reglur o.a.**”
§ 21. Pensjónir verða ásettar hvønn 1. januar við gildi fyri eitt álmanakkaár eftir inntøkugrundarlagnum sambært § 20. *Stk. 2*. Pensjón verður umroknað í árinum, 1) um inntøka broytist, og ein útrokning av pensjónini, grundað á væntaða ársinntøku, hevur við sær, at pensjónsupphæddin broytist, ella 2) um broytingar henda í teim persónligu viðurskiftunum, harímillum hjúnabandsstøðu, uppihaldarastøðu ella øðrum viðurskiftum, ið hava týdning fyri støddina av pensjónini. *Stk. 3.* Pensjón verður umroknað, tá Almannaverkið hevur fingið fráboðan frá pensjónistinum um broytt viðurskifti, ella tá Almannaverkið hevur staðfest broytingar í ásetta inntøkugrundarlagnum. Pensjón	**10.** § 21 verður orðað soleiðis: “**§ 21.** Pensjón verður ásett mánaðarliga. Pensjónin verður ásett eftir inntøkugrundarlagnum sambært § 20. *Stk. 2.* Hevur pensjónistur A-inntøku afturat pensjónini, verður full pensjónupphædd ásett fyrsta mánaðin eftir pensjónstillutan. Eftir hetta verður pensjónin ásett mánaðarliga við støði í inntøkuni mánaðin frammanundan, umroknað til eitt 12 mánaða tíðarskeið. *Stk. 3.* Hevur pensjónistur B-inntøku afturat pensjónini, verður full pensjónsupphædd ásett fram til fyrstu álíkning fyri inntøku, ið er forvunnin eftir pensjónstillutan. Eftir hetta verður pensjónin ásett í mun til seinast álíknaðu ársinntøkuna.

verður umroknað frá 1. í mánaðinum eftir, at broytingin er staðfest. *Stk. 4.* Pensjón, umroknað sambært stk. 2, nr. 1, verður fyrsta árið umroknað eftir inntøku áðrenn og væntaðari inntøku aftan á broytingina. Annars verður pensjónin roknað eftir væntaðari ársinntøku til samsvar er ímillum væntaða inntøku og inntøku, uppgjørda eftir reglunum í § 20. *Stk. 5.* Fyritreytin fyri at rokna pensjónina eftir væntaðari lægri inntøku er, at broytingin framgongur av fyribilsskránni hjá TAKS. Er talan um væntandi hægri inntøku, kann Almannaverkið rokna pensjón, grundað á fráboðan frá pensjónisti.	*Stk. 4.* Henda broytingar í hjúnastøðu, uppihaldsskyldu ella í øðrum viðurskiftum, ið hava týdning fyri ásetan av pensjón, verður pensjónin ásett av nýggjum galdandi frá mánaðinum eftir, at viðurskiftini eru broytt.”
§ 21 a. Pensjón verður eftirroknað eftir skattskyldugu inntøkuni o.a. sambært § 20, tá inntøkan viðkomandi álmanakkaár er endaliga uppgjørd av skattamyndugleikunum. Pensjónin verður eftirroknað fyri eitt heilt álmanakkaár. Pensjón, roknað eftir væntaðari inntøku sambært § 20, stk. 6, verður eftirroknað fyri tíðarskeiðið frá tillutanardegnum og árið út, og verður inntøka umroknað til ársinntøku. *Stk. 2.* Vísir eftirrokningin sambært stk. 1, at ein pensjónistur hevur fingið lægri veiting, enn hann hevði havt fingið, um inntøkan, sum pensjónin varð umroknað eftir, var kend frammanundan, verður avlopsupphæddin útgoldin. Hevur ein pensjónistur fingið hægri veiting, verður ov nógv útgoldna upphæddin kravd aftur. Um mett verður, at afturgjaldskravið ikki kann fremjast, uttan at pensjónisturin kemur at vanta tað, ið hóskandi er til egið uppihald ella uppihaldsskyldu mótvegis øðrum, kann ein afturgjaldskipan gerast. *Stk. 3.* Fær Almannaverkið fráboðan frá pensjónisti um, at inntøka hansara er umlíknað afturvirkandi, og henda inntøkan er lægri enn inntøkan, sum pensjónin viðkomandi ár varð útroknað eftir, skal pensjónisturin hava útgoldnan munin millum útgoldnu pensjónina og pensjón, útroknað eftir umlíknaðu inntøkuni. *Stk. 4*. Er ov lítið útgoldna upphæddin sbrt. stk. 2 25 kr. ella meira, fær pensjónisturin upphæddina útgoldna.	**11.** § 21a, verður orðað soleiðis: **”§ 21 a.** Pensjón verður eftirroknað, tá inntøka pensjónistsins verður umlíknað afturvirkandi hjá TAKS ella útlendskum skattamyndugleika, og samsvar ikki er millum umlíknaðu inntøkuna og útgoldnu pensjónina í sama tíðarskeiði. Pensjón verður eisini eftirroknað, tá fullfíggjaðir inntøkuupplýsingar eru tøkir hjá persóni, har TAKS hevur ásett inntøkuna. *Stk. 2.* Vísir eftirrokningin, at ein pensjónistur hevur fingið ov lága veiting, verður avlopsupphæddin útgoldin. *Stk. 3.* Vísir eftirrokningin sambært stk. 1, at ein pensjónistur hevur fingið ov høga veiting, verður pensjónin frameftir ásett við støði í nýggja inntøkugrundarlagnum galdandi frá mánaðinum eftir, at pensjónistur er endaliga umlíknaður hjá TAKS ella útlendskum skattamyndugleika. Fær pensjónistur ikki longur pensjón verður pensjónisturin kravdur eftir tí muninum, um upphæddin er omanfyri 1.500 kr.”

Stk. 5. Er ov nógv útgoldna upphæddin sbrt. stk. 2 100 kr. ella minni, verður pensjónisturin ikki kravdur eftir upphæddini. *Stk. 6.* Landsstýrisfólkið kann áseta nærri reglur í kunngerð um um- og eftirrokning av pensjónum sambært § 21 og § 21a, stk. 2-4.	
§ 22. Persónar, sum fáa veiting eftir hesi lóg, skulu boða Almannaverkinum frá einihvørjari broyting í viðurskiftum, sum ætlast at hava við sær, at veitingin broytist. *Stk. 2.* (Strikað). *Stk. 3.* (Strikað).	**12.** § 22 verður orðað soleiðis: "**§ 22.** Persónur, sum fær veiting eftir hesi løgtingslóg, skal boða Almannaverkinum frá einihvørji broyting í viðurskiftum, sum ætlast at hava við sær, at veitingin broytist, íroknað upplýsingar um broytingar í m.a. hjúnastøðu, uppihaldsstøðu, flyting ella andláti. *Stk. 2.* Persónur, sum hevur B-inntøku, hevur skyldu at veita Almannaverkinum neyðugar upplýsingar um inntøku frá viðkomandi skattamyndugleika soleiðis, at Almannaverkið kann áseta pensjónina samsvarandi inntøkuni. *Stk. 3.* Í teimum førum inntøkuupplýsingar hjá persóni við B-inntøku ikki fyriliggja áðrenn vanligu tíðarfreistirnar hjá TAKS, kann Almannaverkið áseta pensjónina eftir væntaðari inntøku. Verða neyðugar upplýsingar ikki veittar, kann Almannaverkið taka avgerð um ikki at áseta pensjón. *Stk. 4.* Flytur ein pensjónistur, skal hann geva Almannaverkinum fráboðan um nýggja bústaðin."
§ 23. ... *Stk. 2.* Um mett verður, at afturgjaldskrav sambært stk. 1 ikki kann fremjast, uttan at pensjónisturin kemur at vanta tað, ið neyðugt er til egið uppihald ella uppihaldsskyldu mótvegis øðrum, kann ein afturgjaldskipan gerast.	**13.** Í § 23, stk. 2 verður aftan á 1. pkt. sum nýtt pkt. sett: "Um avtala verður gjørd um hetta, ella pensjónisturin ikki setir seg ímóti tí, kann afturgjaldingin fremjast við, at ein upphædd verður drigin frá í komandi pensjónsútgjøldum til pensjónistin."
§ 27. Rætturin til veitingar sambært hesi lóg heldur uppat við endan av tí mánaði, sum kemur aftaná mánaðin ein pensionistur doyr. Hevur pensjónistur útsett pensjón sambært § 9 a, heldur rætturin til veitingar	**14.** § 27 verður orðað soleiðis: "**§ 27.** Rætturin til veitingar sambært hesi løgtingslóg heldur uppat við endan av mánaðinum, ið persónur doyr. Hevur

sambært hesi løgtingslóg tó uppat dagin eftir, at pensjónisturin doyr. *Stk. 2.* Doyr ein giftur ella samlivandi pensjónistur, og hava bæði hann og tann eftirsitandi fingið pensjón, hevur tann eftirsitandi rætt til at fáa pensjónina og møguligu persónligu viðbótina til bústaðarútreiðslur hjá báðum tilsamans í 3 mánaðir frá endanum av tí mánaði, pensjónisturin doyr. Tó fella møguligar hjálpar-, røktar- og barnaviðbøtur burtur við endan av tí mánaði, sum kemur aftaná mánaðin ein pensionistur doyr. *Stk. 3.* Fyri samlivandi pensjónist er tað ein treyt fyri at fáa veiting sambært stk. 2, at viðkomandi persónur hevur fingið pensjón sum samlivandi sambært løgtingslóg um áseting av almannaveitingum.	pensjónistur útsett pensjón sambært § 9 a, heldur rætturin til veitingar sambært hesi løgtingslóg tó uppat dagin eftir, at pensjónisturin doyr. *Stk. 2.* Í teimum førum at persónur doyr aftaná, at Almannaverkið hevur útgoldið veitingina, verður veitingin ikki kravd aftur. *Stk. 3*. Rætturin til veitingar sambært hesi løgtingslóg heldur uppat við endan av tí mánaði, sum kemur aftan á mánaðin, at pensjónistur flytur av landinum, sbr. tó § 3 og § 3 b. *Stk. 4*. Doyr ein giftur ella samlivandi pensjónistur, og hava bæði hann og tann eftirsitandi fingið pensjón, hevur tann eftirsitandi rætt til at fáa pensjónina og møguligu persónligu viðbótina til bústaðarútreiðslur hjá báðum tilsamans í 3 mánaðir frá endanum av tí mánaði, pensjónisturin doyr. Tó fella møguligar hjálparviðbøtur, røktarviðbøtur og barnaviðbøtur burtur sama dag, at ein pensjónistur doyr. *Stk. 5*. Fyri samlivandi pensjónist er tað ein treyt fyri at fáa veiting sambært stk. 4, at viðkomandi persónur hevur fingið pensjón sum samlivandi sambært løgtingslóg um áseting av almannaveitingum.”
§ 28. Fær ein pensionistur uppihald á einum stovni, herundir bústovni, sambýli o.l., fyri persónar við víttfevnandi likamligum ella sálarligum breki, sum er góðkendur eftir lógini um almenna forsorg, ella á samsvarandi almennum ella privatum stovni, fella røktar- og hjálparviðbótin burtur við endan av tí mánaði, sum kemur aftaná mánaðin, pensionisturin fær uppihald á viðkomandi stovni. *Stk. 2.*	**15.** § 28, stk. 1 verður orðað soleiðis: “Fær pensjónistur, ið fær pensjón útgoldna frammanundan, varandi pláss á bústaði sambært løgtingslóg um almannatrygd og tænastur ella løgtingslóg um heimatænastu, eldrarøkt v.m., fella røktarviðbótin og hjálparviðbótin burtur við endan av tí mánaði, sum kemur aftan á mánaðin, pensjónisturin flytur á bústaðin. Er pensjónin goldin afturúr, fella røktarviðbót og hjálparviðbót burtur við endan av tí mánaði, sum pensjónisturin flytur á bústaðin, sbr. § 34, stk. 2 og 3.”
§ 28. ... *Stk. 2.* Ásetingin í stk. 1 er eisini galdandi fyri pensionistar, sum verða innlagdir á	**16.** Í § 28, stk. 2 verður 1. pkt. orðað soleiðis:

sjúkrahús ella fáa uppihald á ellis- ella røktarheimi, umframt fyri pensionistar, sum av teimum undir stk. 1 nevndu stovnum verða settir í røkt í privatum heimum undir umsjón av einum almennum ella alment góðkendum stovni. Somuleiðis er ásetingin galdandi fyri pensionistar, tá serligar stuðulsfyriskipanir, sum hava sama endamál sum hjálpar- og røktarviðbótin eru ætlaðar at fevna, verða settar í verk. *Stk. 3.*	"Ásetingin í stk. 1 er eisini galdandi fyri pensjónist, sum verður innlagdur á sjúkrahús, og fyri pensjónist, sum av teimum undir stk. 1 nevndu bústøðum verður settur í røkt í privatum heimi undir umsjón av einum almennum ella alment góðkendum stovni."
§ 28. ... *Stk. 2.* ... *Stk. 3.* ... *Stk. 4.* Reglur um, hvat annars hendir við pensiónini og um møguligt gjald fyri stovnsuppihaldi, tá ein pensionistur fær uppihald á teimum í stk. 1 og 2 nevndu stovnum, røktarheimum o.ø. verða ásettar í serligari løgtingslóg.	**17.** § 28 stk. 4 verður strikað.
§ 33. ... *Stk. 2.* ... *Stk. 3.* Um so er, at umsøkjarin fær eina lægri pensión, verður munurin at rokna sum hjálp uttan afturgjaldsskyldu eftir lóg um almenna forsorg.	**18.** Í § 33 stk. 3 verður "lóg um almenna forsorg" broytt til: "løgtingslóg um almannatrygd og tænastur".
§ 34. Pensiónin verður útgoldin frammanundan eina ferð um mánaðin. *Stk. 2.* Flytur ein pensionistur, skal hann geva Almannaverkinum fráboðan um nýggja bústaðin. *Stk. 3.* Landsstýrisfólkið ásetir, aftaná samráðingar við donsku stjórnina, nærri reglur fyri, hvussu verður við pensiónini, tá ein persónur, sum fær pensión eftir donskum reglum, flytur til Føroya.	**19.** § 34 verður orðað soleiðis: "**§ 34.** Pensjón, tillutað áðrenn 1. januar 2026, verður útgoldin frammanundan eina ferð um mánaðin. Pensjón, tillutað aftan á 31. desember 2025, verður útgoldin afturúr eina ferð um mánaðin. *Stk. 2.* Persónur, ið hevur fingið tillutað fyritíðarpensjón áðrenn 1. januar 2026, og sum flytur til fólkapensjón aftan á 31. desember 2025, fær fólkapensjón útgoldna afturút. Rætturin til fyritíðarpensjón hjá viðkomandi dettur burtur við endan av tí mánaði, sum kemur aftan á mánaðin, persónurin røkkur fólkapensjónsaldri. *Stk. 3.* Persónur, ið hevur útsett útgjaldið av fólkapensjón áðrenn 1. januar 2026, og sum steðgar útsetanini aftan á 31. desember 2025, fær fólkapensjón útgoldna afturúr."
	§ 2

	Í løgtingslóg nr. 35 frá 16. apríl 1997 um viðbót til ávísar pensiónistar, sum seinast broytt við løgtingslóg nr. 116 frá 9. desember 2024, verða gjørdar hesar broytingar:
§ 2. Viðbót til ávísar pensjónistar verður veitt frá mánaðinum eftir, at rætturin til veitingina er staðfestur. *Stk. 2.* Viðbót til ávísar pensjónistar verður útgoldin frammanundan eina ferð um mánaðin. *Stk. 3.* Viðbót verður ikki latin fyritíðarpensjónistum, sum búgva á stovni, ið er góðkendur sambært lóg um almenna forsorg.	**1.** Í § 2 verður aftan á stk. 2 sum nýggj stk. sett: "*Stk. 3.* Viðbót til ávísar pensjónistar, tillutað aftan á 31. desember 2025, verður útgoldin afturúr eina ferð um mánaðin. *Stk. 4.* Rætturin til viðbót til ávísar pensjónistar heldur uppat við endan av mánaðinum, ið persónur doyr. *Stk. 5.* Í teimum førum at persónur doyr aftan á, at Almannaverkið hevur útgoldið veitingina, verður veitingin ikki kravd aftur." Stk. 3 verður eftir hetta stk. 6.
§ 3. Treytin fyri at fáa viðbótina er, at pensjonistur, saman við hjúnafelaga ella samlivandi, ikki hevur hægri ársinntøku umframt pensjónina enn kr. 80.000,-, og at stakur pensjonistur ikki hevur hægri ársinntøku umframt pensjónina enn kr. 60.000,-.	**2.** § 3, stk. 1 verður orðað soleiðis: "Treytin fyri at fáa viðbótina er, at pensjónistur seinastu 12 mánaðirnar undan útgjaldsmánað, saman við hjúnafelaga ella samliva, ikki hevur hægri inntøkugrundarlag enn 80.000 kr., og at stakur pensjónistur ikki hevur hægri inntøkugrundarlag enn 60.000 kr."
	§ 3 Henda løgtingslóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd og hevur virknað fyri útgjalding av veitingum frá og við januar 2026. Tó koma § 1, nr. 5 og 7-11 og § 2 í gildi 1. januar 2027.